

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1937.

Första kammaren.

Nr 6.

Tisdagen den 26 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 3.30 e. m.

Herr statsrådet *Forslund* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 49, angående täckande av medelsbehovet för viss omläggning av tiden för utbetalning av avlöning till beställningshavare vid armén och flygvapnet;

nr 50, angående bestridande av kostnaderna för kaptenen i Livgrenadjärregementets reserv E. A. Clementz' inbeordrande till tjänstgöring vid försvarsväsendet;

nr 51, angående inköp för telegrafverkets räkning av fastighet i Jönköping m. m.;

nr 52, angående täckande av vissa marinförvaltningen förskotterade kostnader för en expedition år 1926 med Stockholms stad tillhöriga »Isbrytaren II»;

nr 53, angående försäljning av vissa telegrafverket tillhöriga byggnader och tomter;

nr 54, med förslag till lag om vissa ändringar i skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212) m. m.;

nr 55, med förslag till förordning med vissa bestämmelser rörande till människoföda avsedd mjölk och grädde m. m.;

nr 57, angående försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga markområden m. m.;

nr 58, angående försäljning av järnvägen Vimmerby—Hällefors m. m.; samt

nr 59, angående anskaffande av nya maskiner för mynt- och justeringsverkets räkning.

Justerades protokollen för den 19 och den 20 innevarande månad.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet den av herr *Ström, Fredrik*, väckta motionen, nr 141, om förstärkande av justitiekanslerns ställning.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 142, av herr *Nilsson, Johan*, i Malmö, om ökat anslag till upplysningsarbete för freden;

nr 143, av herr *Nordborg* m. fl., om vissa åtgärder för ett bättre tillgodo-seende av Västkustens försvar;

nr 144, av herr *Andersson, Verner*, om ändrade grunder för bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden;

nr 145, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, och herr *Hagström*, angående vissa tjänstemäns vid byggnadsstyrelsen enskilda arkitektuppdrag;

nr 146, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till inköp av gatsten;

Första kammarens protokoll 1937. Nr 6.

nr 147, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till fördelning av automobilskattemedlen å olika anslag under sjätte huvudtiteln;

nr 148, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., om ökat anslag till bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar;

nr 149, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., om åtgärder i syfte att förhindra byggande av onödiga och alltför dyra vägrätningar;

nr 150, av herr *Nilsson, Johan*, i Malmö, om ökat anslag till kulturhistoriska museet i Lund;

nr 151, av herr *Ström, Fredrik*, om beredande av ökat understöd åt Stockholms samgymnasium;

nr 152, av herr *Bergman* m. fl., om ökat anslag till populärvetenskapliga föreläsningar;

nr 153, av herr *Sjödahl* m. fl., om anslag till beredande av ökat antal friplatser m. m. för mindre bemedlade elever vid handelsgymnasier;

nr 154, av herr *Wistrand* m. fl., om ökat anslag till kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning m. m.;

nr 155, av herr *Norman* m. fl., om anslag till allmänna fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor;

nr 156, av herr *Norman* m. fl., om anslag till resestipendier åt lärare vid till folkundervisningen hörande läroanstalter;

nr 157, av herr *Sandén*, om ändring i grunderna för statsunderstöd åt sjukhusbibliotek;

nr 158, av herr *Bärg, Johan*, m. fl., om ökat anslag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande;

nr 159, av herr *Bergman* m. fl., om ökat anslag till kapitalökning för studielånefonden;

nr 160, av herr *Holstenson* m. fl., om underlättande av möjligheterna för landsbygdens ungdom att bedriva studier vid vissa undervisningsanstalter; samt

nr 161, av herr *Asplund* m. fl., om disponerande av royalty från Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag för vissa malmförädlingsförsök m. m.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 162, av herr *Bäckström* m. fl., om åtgärder mot uteblivet eller försenat erläggande av lagfartsstämpel; och

nr 163, av herr *Sederholm* m. fl., angående eventuell avveckling av skatten å automobilringar.

Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 164, av herrar *Holmström* och *Mannerskantz*, om ändrade grunder för pension åt vissa beställningshavare på övergångsstat vid försvarsväsendet;

nr 165, av herr *Sköldén*, om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten C. V. Sandblom;

nr 166, av herr *Bengtsson*, om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten J. A. Björklund; samt

nr 167, av herr *Ström, Fredrik*, om beredande av understöd åt förre handlanden J. Högström.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 168, av herr *Velander* m. fl., med förslag till lag om vissa ekonomiska stridsåtgärder;

nr 169, av herr *Velander* m. fl., om åtgärder till förhindrande av s. k. blockad;

nr 170, av herr *Velander* m. fl., om åtgärder till förhindrande av samhälls-farliga arbetsinställelser;

nr 171, av herr *Velander* m. fl., angående viss ändring i lagen om värnplik-tiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring;

nr 172, av herrar *Lindström* och *Sandegård*, om införande av obligatoriskt civiläktenskap;

nr 173, av herr *Ström*, *Fredrik*, angående vissa ändringar i lagen om fri rättegång; samt

nr 174, av herr *Pettersson*, *Anton* m. fl., om skyldighet för industri- och handelsidkande aktiebolag m. fl. företag att använda under goda ekonomiska tider uppkommen vinst till konsolidering av sin ekonomiska ställning.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 175, av herr *Gabrielsson*, om inrättande av en lånefond för inköp av nord-svenska ston;

nr 176, av herr *Ekströmer* m. fl., om ökat anslag till fåravelns befrämjande;

nr 177, av herr *Holstenson* m. fl., om ändrade grunder för statsbidrag enligt kungörelsen om vissa åtgärder mot tuberkulos hos nötkreatur;

nr 178, av herr *Carlström*, om ökat anslag till täckdikningar;

nr 179, av herrar *Carlström* och *Hagström*, om ökat anslag till gödselvårds-anläggningar;

nr 180, av herrar *Carlström* och *Hagström*, om ökat anslag till jordbrukar-ungdomens förbund;

nr 181, av herr *Bengtsson*, om ökat anslag till understöd åt elever i utbild-ningskurser för manliga ladugårdsskötare;

nr 182, av herr *Velander* m. fl., om statsbidrag till mindre jordbrukare och lägenhetsägare i Norrland för anläggande av hemträdgårdar; samt

nr 183, av herr *Sederholm*, om ökat anslag till statens växtskyddsanstalt.

Föredrogs och hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott den av herr *Pettersson*, *Anton* m. fl. väckta motionen, nr 184, om beredande av se-mester åt husmödrar på landsbygden.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den av herrar *Tamm* och *Sand-ström* väckta motionen, nr 185, om åtgärder för hävande eller lindrande av arbetslösheten bland särskilt äldre privatanställda.

Föredrogos och hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott nedan-nämnda av herr *Björck*, *John*, m. fl. väckta motioner:

nr 186, om utredning angående orsakerna till den ökade ungdomsbrottslig-heten m. m.; och

nr 187, om stödjande av produktionen av god, folkuppfostrande film.

Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet herr *Lindhagens* mo-tioner:

nr 188, om en grundlagsrevision för vakthållning om demokrati i styrelsesättet med mera;

nr 189, om en Sveriges och Nordens fredsplan för en varaktig fred;

nr 190, om nationaliteternas självbestämningsrätt i alla världsdelar såsom förutsättning för världsfreden och således även Sveriges fred; samt

nr 191, om världsproblemets språkfråga eller språkgemenskap för nationaliteterna såsom en hävstång till världsfreden och således även för Sveriges fred och inflytande.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet herr *Lindhagens* motioner:

nr 192, om försvarsfrågans och fredsfrågans sammanförande till ett odelbart problem;

nr 193, om framställning till Kungl. Maj:t att vid revision av lapplagstiftningen denna revision må förstärkas med en effektiv representation av lappar; samt

nr 194, om en permanent organisation av »De svenska lapparnas landsmöten» m. m.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott herr *Lindhagens* motioner:

nr 195, om den stora arrendatorsklassens tryggnad och frigörelse samt de talrika ofullständiga jordbrukens komplettering med tilläggsjord genom lag;

nr 196, om upphävande av inmutningsrätten till mineralfyndigheter och dess ersättande med ett koncessionssystem; samt

nr 197, om gång- och velocipedbanor på vägarna m. m.

Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet herr *Lindhagens* motioner:

nr 198, om skydd för icke rökare mot rökare i riksdagshuset;

nr 199, om den tillämnade förflackningen av riksdagshusets yttre dekorationer; samt

nr 200, om det ifrågasatta snabbare utgivandet i tryck av riksdagens diskussionsprotokoll.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet herr *Lindhagens* motion, nr 201, om upphävande av bestämmelsen om uppresning vid voteringar inom riksdagens kamrar.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet herr *Lindhagens* motion, nr 202, angående Skepps- och Kastellholmarnas framtida disposition.

Föredrogos och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 49—55 och 57—59.

Anmälades och bordlades andra lagutskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 4 § och 6 § 1 mom. lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 3.47 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Onsdagen den 27 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde onsdagen den 3 nästinstundande februari företaga val av valmän och suppleanter för utseende av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av riksbankens avdelningskontors i orterna räkenskaper och förvaltning.

Detta förslag antogs.

Företogs val av åtta ledamöter i kammarens första tillfälliga utskott, till vars behandling hänvisats de inom kammaren väckta motionerna nr 1 och 22. Därvid avlämnades 71 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »Den gemensamma listan» och alla utom en upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Johanson, Karl August,
» Bodin, Karl,
» Härdin,
» Wistrand,
» Andersson, Per,
» Andersson, Nils,
» Larsson, Johan,
» Danielsson.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i kammarens andra tillfälliga utskott, till vars behandling hänvisats de inom kammaren väckta motionerna nr 9, 10 och 16. Därvid avlämnades 58 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Heüman,
» Nordborg,
» Andersson, Anders,
» Swartling,
» Holstenson,
» Nilsson, Theodor,
» Björek, John,
» Berglund.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Företogs val av sex suppleanter i kammarens första tillfälliga utskott. Därvid avlämnades 47 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Ericsson, Herman,
» Hörstadius,
» Leander-Jönsson,
» Sylwan, Eilif,
» Egnell,
» Andersson, Elon.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Anställdes val av sex suppleanter i kammarens andra tillfälliga utskott. Därvid avlämnades 47 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Dahlström,
» Björkman, Gustaf,
» Sundvik,
» von Horn,
» Sköldén,
» Karlsson, Gottfrid.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Herr statsrådet *Nilsson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 35, med förslag till lag om verkställighet av bötesstraff, m. m.; samt
nr 36, med förslag till förordning om upphävande av 46 § 3 mom. förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin, m. m.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 49, angående täckande av medelsbehovet för viss omläggning av tiden för utbetalning av avlöning till beställningshavare vid armén och flygvapnet;

nr 50, angående bestridande av kostnaderna för kaptenen i Livgrenadjärregementets reserv E. A. Clementz' inbeordrande till tjänstgöring vid försvarsväsendet;

nr 51, angående inköp för telegrafverkets räkning av fastighet i Jönköping m. m.; samt

nr 52, angående täckande av vissa av marinförvaltningen förskotterade kostnader för en expedition år 1926 med Stockholms stad tillhöriga »Isbrytaren II».

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 53, angående försäljning av vissa telegrafverket tillhöriga byggnader och tomter;

nr 54, med förslag till lag om vissa ändringar i skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212) m. m.;

nr 55, med förslag till förordning med vissa bestämmelser rörande till människoföda avsedd mjölk och gräddde m. m.; samt
nr 57, angående försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga markområden m. m.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 58, angående försäljning av järnvägen Vimmerby—Hällefors m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 59, angående anskaffande av nya maskiner för mynt- och justeringsverkets räkning.

Vid föredragning av andra lagutskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 4 § och 6 § 1 mom. lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Anmälades andra lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 13, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 4 § och 6 § 1 mom. lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering.

Skrivelseförslaget godkändes under förutsättning att utskottets hemställan i utlåtande nr 1 bifölles även av andra kammaren.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 35 och 36 blevo desamma på begäran bordlagda.

Anmälades och bordlades

statsutskottets utlåtanden och memorial:

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lån till Aktiebolaget svenska amerika linien;

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lån för anordnande av sportstuga för personalen å generalpoststyrelsens bankavdelning;

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss ändring av villkoren för ett till Sveriges lokomotivmäns rekreationshem å Särö beviljat statsbidrag; och

nr 15, i anledning av remiss från andra kammaren av två motioner; samt jordbruksutskottets memorial och utlåtande:

nr 2, i anledning av remiss från andra kammaren av väckt motion om viss ändring i 24 § lagen om vägdistrikt;

nr 3, i anledning av remiss från andra kammaren av väckt motion angående ändring i gällande bestämmelser om val av vägstämмоombud; och

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av nionde huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Frändén* för tiden från och med den 29 i denna månad till och med den 13 nästkommande februari.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.34 f. m.

In fidem
G. H. Berggren.
